

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 259 (7986) ŞƏNBƏ, 17 noyabr 2018-ci il

Qəzetiñ əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Qiyməti 40 qəpik

Ilham Aliyev

17 Noyabr Milli Dirçəliş Günüdür

Ötən osrin 80-ci illərinin sonlarında artıq çürümüş sovet imperiyasının osl məhiyyəti aydınlaşır, uzun illər təlqin olunan komunist beynəlmiləciliyinin puç olduğu ideo çıxır. Belə bir vaxtda öz mövcudluğunu qorumağa çalışan imperiya bu məqsədlər yerdə mili zəmində münəqşşelerin baş qaldırmasının rovad verirdi. 1988-ci ildən əvvəl müstəviyə qədəm qoynan erməni separatizmi də imperiyanın dost-xottı idi.

Azərbaycan xalqı o zaman ölkəyə rəhbərlik edənlərən fərqli olaraq erməni separatizmine, Ağdamda iki azərbaycanlının qətəl yetirilməsinə, Topxana meşələrində töredilən vəsihliklərə ilk gündən etiraz sənəti ucaldı. Baş veren hadisələr həm də xalqımızın mili hissəsini alovlandırdı. Milyonlarla insanın toplaşduğu Bakının Azadlıq meydanında sessənən tələblərin mahiyyəti getdikcə deyir, müstəqil dövlət qurmaq ideyası milli düşüncəyə hakim kəsildi. İnsanlar meydandara çıxmışaq Azərbaycanı müstəmləkə əsərində saxlayan sovet imperiyasına qarşı ilk küləvi etiraz sənəti qızdırıldı. Beləliklə, 1988-ci ildən başlayaraq Azərbaycanda milli istiqələhərəkət geniş vüset aldı. XX osrin evvelərləndə istiqələlin lezzətini dədan xalqımız bəfə müstəqəllik arzularını reallaşdırmaq üçün tarixi bir fürsətin yaradığını hiss etdi. 1988-ci il noyabr günləri göstərdir ki, xalqımız müstəqil olmağa, azad yaşamağa layıqdir.

Ardı 9-cu səh.

Sabit və faydalı münasibətlər yüksək səviyyədə etimada əsaslanır

Beynəlxalq münasibətlərde dövlət başçılarının görüşləri tez-tez olur. Lakin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Belarusa gözlənilən sahəsi ərefəsində bu dövlətin ölkəmədəki diplomatik korpusunun rəhbəri Gennadi Axramoviç qəbul etməsi qarşılıqlı sahəna da dərcədə böyük əhəmiyyət verilməsinin təsdiqidir. Soforin programının və ikitərəfi münasibətlərin bözi sahələrinin sahərəncəsi müzakirovi həm də Belarusun Azərbaycan Prezidentinin rəsmi sahəsini xüsusi dəyər verməsi ilə bağdır.

Belarus Respublikası ilə Azərbaycan arasında diplomatik münasibətlərin əsası 11 iyun 1993-cü ildə qoyulmuş, ikitərəfi əlaqələrin siyamış ənənələrin dəstlüq və qarşılıqlı inam üzərində təşəkkül tapmışdır. Artıq 25 ili arxada qoynan Belarus-Azərbaycan əməkdaşlığının təməli ulu önder Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur. Ulu öndərin bünövrəsinin qoynuğu bu qırılmaz dəstlüq bütün istiqamətlərdə inkişaf etməsində və dərinleşməsində Azərbaycan Prezidenti

mi sahə olmalıdır. Bir il sonra isə ilk dəfə Bakıda Prezident Aleksandr Lukasenko başda olmaqla Belarusun nümayəndə heyəti qarşılıqlı olmalıdır.

2011-ci ildə Belarus çətin durumda düşəndə Azərbaycan etibarlı qardaş, sədəqəti tərafdaşlığı olduğunu əməldə səbüt etmişdir. Bundan bir il sonra - 2012-ci ildə Prezident İlham Əliyevin Belarus Respublikasına üçüncü rəsmi sahəni baş tutmuş ve sahənərəcəsində iki ölkə arasında strateji əməkdaşlığın inkişafına verdiyi töhfəye görə Prezident İlham Əliyeva Belarusun "Xalqlar dostluğu" ordeni təqdim olunmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Belarusa və Belarusun Bakıda və Minskə diplomatiq missiyaları açılmış və həmin ilde cənab İlham Əliyevi Belarus Respublikasına ilk res-

liyət göstərir. Artıq dediymək kimi, qarşılıqlı etimədin səviyyəsi o qədər yüksəkdir ki, biz ikitərəfi, regional, beynəlxalq gündələyin bütün məsələlərini müzakirə edirik. İqtisadi sahədə yaxşı göstəricilər görürlər. Əmtəə dövriyəsinin artımı buna yaxşı nümunədir. Hemçinin artıq Belarusun Azərbaycanda, Azərbaycan ise Belarus ticarət nümayəndəlikləri fealiyyət göstərir".

Dövlət başçısının fikrinə görə, iki ölkə arasında nəzərdə tutulan layihələrin gerçəkləşdirilməsi Azərbaycanın sənaye potensialını möhkəmləndirir, təhsil, elm, mədəniyyət sahələrinə müsbət təsir edir. Herbi-tehniki sahədə əməkdaşlıq isə Azərbaycan-Belarus münasibətlərinin ölkələrimiz üçün müümətliyət kəsb etdiyi bir daha təsdiqleyir.

Ardı 8-ci səh.

"Cənubi Qafqazın ikinci sənaye şəhəri olan Sumqayıt inkişafının yeni mərhələsini yaşayır

İsveçrənin "SIKA AG" şirkətlər qrupuna daxil olan inşaat kimyəviləri zavodunun məhsulları xarici ölkələrə də ixrac ediləcək

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 16-da Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında görünlər işlər, parkın rezidentləri barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, 2013-cü ildə dövlət başçısının iştirakı ilə təməli qoyulmuş Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında ötən müddədə intensiv tikinti-quraşdırma işləri aparılıb, köhne bina və qurğular sökülb, müvafiq infrastruktur yaradılıb.

Zavodun baş direktoru Adəm Yayla Prezident İlham Əliyevə müəssisə haqqında məlumat verdi. İnşaat kimyəviləri zavodu 1910-cu ildə yaradılan ve

Əbədi ehtiram ünvani

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 16-da Sumqayıt şəhərinə sefərə qoyub.

AZERTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı ümummilli lider Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyaret edərək öününe gül dəstəsi qoydu.

Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fəracov şəhərdə görünlən işlər haqqında dövlət başçısına məlumat verdi.

Prezident İlham Əliyev müvafiq tapşırıqları verdi.

Azərbaycan qazı sürətlə Avropaya yaxınlaşır

President İlham ƏLİYEV:
"Cənub qaz dəhlizi"

Avropanın enerji xəritəsini yenidən tərtib edən layihədir

"Rete Gas" şirkətinin istismar etdiyi qaz neqliyyatı şəbəkəsi ilə birləşdiriləcək. Layihənin İtaliyada bitmesinə baxma yaraq, gelecekdə ara keçid boru kəmərləri vəsaitilə İsvərcə, Avstriya, Fransa, Almaniya, Belçika, hətta İngiltərəyə təbii qazın ötürülcəyinin mümkün olacağı da istisna edilmiş. TAP-in əhəmiyyəti həmdə onadır ki, o, Yunanistan-Bolqarıstan interkonnektoru və Ion-Adriatiq qaz kəmərinin təchizatını asanlaşdırıcadır.

TAP layihəsi üzrə beynəlxalq sahiz 2013-cü il iyundan 30-də imzalanmışdır. TAP və "Şahdəniz" konsorsiumlarının bağlaqları sazişla Azərbaycan qazı

Avropa bazarına ilk dəfə olaraq birbaşa çıxış ilə etmişdir. 2015-ci ildə "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının birinci icasi, növbəti illərdə dərəcədən tətbiq olunmuşdur. O cümlədən, TAP-la bağlı principial razılaşmalar əldə edilmiş və layihənin gerçəkləşdirilməsinə başlanılmışdır.

Kəmərin təməli 2016-ci il mayın 17-də Yunanistanın Saloniq şəhərində qoyulmuşdur. Həmin vaxtdan da tikinti işlərinə start verilmişdir.

Ardı 6-ci səh.

Cənubi Qafqazın ikinci sənaye şəhəri olan

İsveçrənin “SİKA AG” şirkətlər qrupuna daxil olan inşaat kimyəviləri zavodunun məhsulları xarici ölkələrə də ixrac ediləcək

Övveli 1-ci səh.

lər üzrə istehsalatda və tikintidə 7000-dək işçi çalışır.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 9 müəssisə fealiyyət göstərir və bu müəssisələr tərəfindən istehsal olunan məhsullar daxili bazarın tələbatını ödəməklə yanaşı, “Made in Azerbaijan” brendi ilə xarici bazarlara ixrac edilir.

Bələ ki, sənaye parkının ilk rezidentlərindən olan “Azertexnolayn” zavodu 2013-cü ildən fealiyyət göstərir və burada polad və polietilen boru, mexaniki və hidrotxəniki avadanlıqlar istehsal edilir. Müəssisədə 750-dən çox işçi çalışır. 2017-ci ildə müəssisə üzrə 72 milyon manat dəyrində satış heyata keçirilib ki, bunun təqribən 17 milyon manat ixracın payına düşür. 2018-ci ilin 9 ayında isə zavod 12,6 milyon manat dəyrində məhsul ixrac edib.

Müxtəlif teynatlı sənaye məhsullarını istehsal eden “STP” MMC 2014-cü ildən fealiyyət gö-

Polymer” MMC-nin polipropilen qurğusu, noyabr ayından şüse və saxsı məmulatlar istehsal edən “ARÇİİ Glass” MMC fealiyyətdədir. Bu ilin sonundakı daha iki müəssisənin - “SOCAR Polymer” MMC-nin yüksək sıxlılıqlı polietilen istehsalı və karbamid zavodlarının fealiyyəti başlaması gözlənilir. Bu müəssisələrdə 800-e yaxın yeni iş yerinin açılması nəzərdə tutulur.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidentləri 7 il müddətində mənafət, əmlak və torpaq vergilərindən, eyni zamanda, parka istehsal məqsədilə getirilən texnika, texnoloji avadanlıqlar və qurğulara görə eləvə dəyər vergisindən və gömrük rüsumundan azad olunur. Bu gündək sənaye parkının rezidentləri artıq 255 milyon manat məbləğində vergi və gömrük rüsumlarından azad olunublar.

Əlvə metallar və ferroərintilər zavodunda Azərbaycan tarixində ilk dəfə olaraq ferrosilisium, ferrosilikomanqan istehsal olunacaq

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 16-də Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidentini olan “Baku Non Ferrous and Foundry Company” MMC-nin əlvə metallar və ferroərintilər zavodunun açılışında iştirak etdi.

AZƏRTAC xəber verir ki, “Baku Steel Company” Məhdud Məsuliyətli Comitətinin müsahibədə şurasının sədri Rəsim Məmmədov Prezident İlham Əliyevə evvələc xaxın geləcəkde inşası planlaşdırılan layihənin üçüncü fazası, yəni, fasonlu tökmə zavodunun tikintisi bərədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, bu zavodda maşın-qayırmadə, kənd təsərrüfatında, dağ-medenən sənayesində istifadə olunan məhsullar istehsal edilecek. Bu məhsullar arasında yarma valları, 3D printer vasitəsilə hazırlanın detallar, dəyirman kürekləri, müxtəlif növ maşın avadanlıqları üçün detallar var. Zavodun illik istehsal gücünün 12000 ton olması nəzərdə tutulub.

Dövlət başçısına Daşkəsen rayonundakı demir-filiz yataqlarından istifadə edilməkle Gəncədə böyük metallurgiya zavodunun tikintisi ilə bağlı da məlumat verildi. Artıq tikinti ilə bağlı texniki işlər yekunlaşdırıldı.

Qeyd edildi ki, Daşkəsəndəki yataqlarda yeni geoloji işlər və ehtiyatların qiymətləndirilməsi aparılıb.

Prezident İlham Əliyev əlvə metallar və ferroərintilər zavodunu işe saldı.

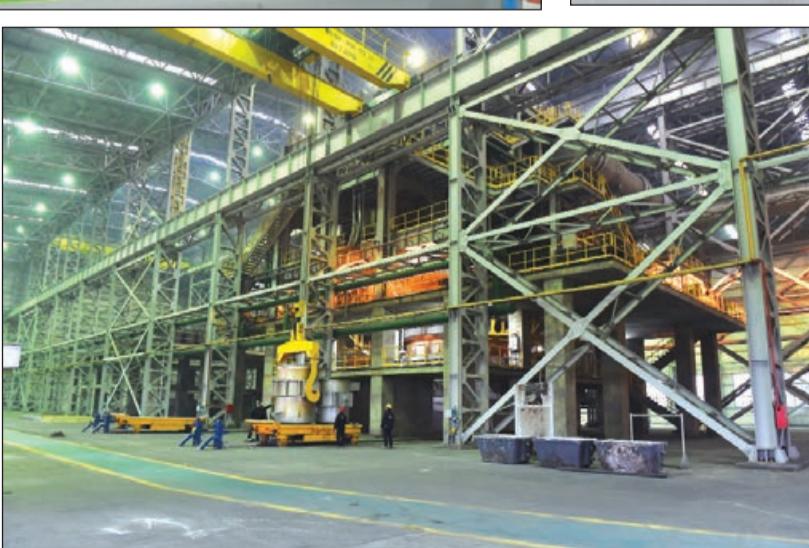
Zavodda İtalya texnologiyası esasında ilde 50 min ton ferrosilisium və 72 min ton ferrosilikomanqan istehsal ediləcək. Məhsullar daxili bazarın tələbatını tam ödəməklə yanaşı, xarice de ixrac olunacaq. Bu zavodda Azərbay-

can tarixində ilk dəfə olaraq ferrosilisium, ferrosilikomanqan ve gələcəkdə ferroxrom da istehsal ediləcək. Bu ferroərintilərin istehsalı yüksək temperaturda məngən filizləndirilir. Bu məhsul həm satıla, həm də təkrar istehsal prosesinə qaytarıla bilər. Bütün bu

maddələrdən təmizlənmiş havakütlesi filtrlərdən keçidkən sonra ekoloji normativ tələblərə uyğunlaşdırılır, daha sonra atmosferə buraqlılar.

Burada istehsal olunan məhsul keyfiyyətli bir çox beynəlxalq standartlara, o cümlədən QOST və ISO-ya uyğunlaşdırılub. Zavodda sınaqlar quru və yaş, spektrometr vasitəsilə müxtəlif üssülərlə yoxlanılır. Məhsulun keyfiyyəti spektral təhlil və kimyəvi üssülla analiz olunur. İstehsalı 51 milyon dollar olan zavodda 230 nəfər işlə temin olunacaq. Zavod 2016-ci ilin fevralında rezident kimisi qeydiyyatı alıb. Layihənin esas təyinatı metallurgiya sənayesində son məhsulun istehsalı üçün tələb olunan ferroərintilərin lazımı səviyyədə temin edilməsi və həmin sənaye sahəsinin idxləndiriləcək asılılığını nisbətən aradan qaldırılmışdır.

Dövlət başçısı müəssisənin istehsal prosesi ilə tanış oldu.

Sumqayıt inkişafının yeni mərhələsini yaşayır

Azərbaycan Prezidentinin sənayeləşmə siyasəti uğurla davam edir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabr 16-da Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında "Tabaterra" QSC-nin direktoru Elman Cavanşir dövlət başçısına burada yaradılan şərait barədə məlumat verdi.

Qeyd olundu ki, zavod ötən il parkda rezident kimi qeydiyyata alınıb. Burada 3 formataqlı beynəlxalq standartlara uyğun siqaret istehsal ediləcək. Fabrik məhsullarını "Made in Azerbaijan" brendi altında istehlakçılarla təqdim edəcək. Böyük Britaniya, Almaniya və İtaliya texnologiyaları vasitəsilə qurulan fabrikdə il ərzində 11 milyard ədəd 3 növündə filtrlər siqaret istehsal ediləcək. Bu işə ölkənin tütün məmələtlərinə olan tələbatının 80 faizi ödəyəcək. Ümumiylükde, fabrikde 13 brendin 80 çeşidə məhsulunun istehsalı nəzərdə tutulur. Burada "Tabaterra"nın her biri 6 çeşidde "Senate", "Kingston", "Argo" adları altında məhsulu istehsal ediləcək. Bundan başqa, "British American Tobacco", "Japan Tobacco International", "Imperial Tobacco" şirkətlərinin məhsulları da lisenziya əsasında müəssisədə istehsal olunacaq. Bu şirkətlərin siqaretleri inyidək olaraq istehsal edildi. Beləliklə, bu layihə Azərbaycanda yerli istehsalın inkişafına xüsusi təkan vermekle yanaşı, xaricdən idaxılın, eyni zamanda, tütün məhsullarının alımı üçün sərf olunan valyuta axınının azalmasına imkan yaradacaq.

Fabrik beynəlxalq standartlara uyğun istehsal olunacaq məhsullarını müxtəlif formatlarda və qiymət seqmentlərində istehlakçılarla təqdim edəcək. Burada istehsal prosesi beynəlxalq keyfiyyət standartlarına tam uyğun olaraq aparılacaq. Ümumi deyri 48 milyon dollar olan layihə çərçivəsində 200 yeni iş yeri yaradılıb.

Dövlət başçısı müəssisəni işe saldı.

Sona Prezident İlham Əliyev Sumqayıt Kimya Sənaye Parkındaki müəssisələrin kollektivlərinin nümayəndələri ilə görüşdü.

Dövlət başçısı görüşdə çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Bu gün Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında üç yeni müəssisə fealiyyətə başlayır. Mən bu münasibətlə müəssisələrin kollektivlərini salamlayır və təbrik edirim. Əminəm ki, bu müəssisələr cənəmərəli işləyəcək və ölkə iqtisadiyyatına böyük töhfə verəcəkdir.

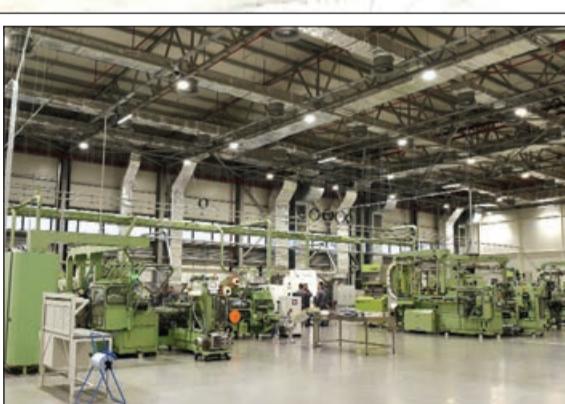
Bu müəssisələr ən yüksək standartlara cavab verir və bizim sənaye potensialımızı böyük dərəcədə möhkəmləndirir müəssisələrdir. Ferroointilər, inşaat kimyəvi qatlıqlar zavodları, siqaret fabrikı bu gün fealiyyətə başlayır. Birinci mərhələdə bu müəssisələr 400-dən çox iş yeri yaradılıb, gelecekdə isə iş yerlərinin sayı 700-ə çatacaq. Mən verilen məlumatlara görə, bugünkü mərhələdə siqaret fabrikının 35 milyon dollar, ferroointilər zavoduna 25 milyon dollar və inşaat materialları zavoduna isə 3,5 milyon dollar sərmağın yoxulub. Ancaq indi təqdimatda deyildi ki, siqaret fabrikine bundan sonra da bərənə səhəridir. Gələcəkdə parkın hüdudları genişləndirilecek və təbii ki, əlavə vesait qoyulacaq və investisiya həcmi təxminən 50 milyon dollar çatacaq, ferroointilər zavoduna ise 100 milyon dollar investisiya qoyulacaq. Yəni, bu, onu göstərir ki, vaxtılıq Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının yaradılması ilə bağlı qərar düzgün və vaxtında qəbul edilmiş qərar idi.

Mən 2011-ci ilin sonunda müvafiq fərمان imzaladım və bəz parkın yaradılmasına start verdik. Bu ərazidə vəziyyət çox acınacaqlı idi. Vaxtılıq təklimmiş və dağılmış, avadanlığı paslanmış müəssisələrin qalıqlarını temizləmək, torpaq qatını yaxşılaşdırmaq, rekultivasiya işləri

aparmaq böyük səy və vəsait tələb edirdi. Ondan sonra kommunikasiya və infrastruktur layihələri icra edildi, 500 hektardan çox ərazi tamamilə temizləndi və özəl sektorun serenəcəməna verildi. Bu, dövlətin özəl sektor göstərdiyi dəstəyin rövbəti tezahürür. Bu, onu göstərir ki, dövlət-özəl sektor tərəfdəsi Azərbaycanda en yüksək seviyyədə təşkil edilir.

Hazırda Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında 18 rezident var, 9 müəssisə fealiyyətdədir. Bu il 5 müəssisə fealiyyətə başlayacaq. Onlardan 3-ü bu gün fealiyyətə başlayır. Gələn il əlavə 4 müəssisə fealiyyətə başlayacaq və beləliklə, bu parkda ən müasir standartlara cavab veren 18 müəssisə fealiyyət göstərecek.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı, əslinde, şəhər içinde bərənə səhəridir. Gələcəkdə parkın hüdudları genişləndirilecek və təbii ki, əlavə vesait qoyulacaq və investisiya həcmi təxminən 50 faiz artmışdır. Bu, çox gözəl göstəricidir. Kənd təsərrüfatı 5 faiz artmışdır. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında elbəttə ki, sənaye müəssisələri fealiyyət göstərir, ancaq onların baziləri kənd təsərrüfatına yaxşılaşdırılmışdır. Xalçaçılığın inkişafı nəzərdə tutulur. Xalçaçılığın inkişafı 30 xalça fabrikının yaradılması nəzərdə tutulur. Xalçaçılığın inkişafı 3 milyard dollar çatacaqdır. Əgər bizi parkı yaratmasaydıq və sahibkarlarla gütüştürlər təqdim etməydi, dövlət tərəfindən böyük destek göstərməsəydik,

bu vəsat da qoyulmayıacaqdı və iş yerləri da yaradılmayıacaqdı. Ona görə bəz Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının təmsilində uğurlu sənaye siyasetimizi görürtə və bu siyaset bundan sonra da davam etdirilecek.

Təsadüfi deyil ki, bu ilin 10 ayında ələkənizin qeyri-neft sənayesi 10 faiz artmışdır. Bu, çox gözəl göstəricidir. Kənd təsərrüfatı 5 faiz artmışdır. Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında hazırladıqdan sonra təsərrüfatına yaxşılaşdırılmışdır. Mən eminəm ki, bu fabrikin fealiyyəti təqdimatda 3 milyard dollar çatacaqdır. Əgər bizi parkı yaratmasaydıq və sahibkarlarla gütüştürlər təqdim etməydi, dövlət tərəfindən böyük destek göstərməsəydik,

İşlər gedəcək. Biz tütünçülüyü bərpa edirik, əger keçen il 3 min ton quru tütün yığılmışsa, bu gün artıq 4500 ton yığılib və 5 min tonu keçəcək. Ələtə ki, əlavədən istehsalı da böyük həcmədə istifadə olunacaq. Yəni, bu, kənd təsərrüfatına böyük təkmilərini verir.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında hazırladıqdan sonra təsərrüfatına yaxşılaşdırılmışdır. Mən eminəm ki, bu fabrikin fealiyyəti təqdimatda 3 milyard dollar çatacaqdır. Əgər bizi parkı yaratmasaydıq və sahibkarlarla gütüştürlər təqdim etməydi, dövlət tərəfindən böyük destek göstərməsəydik,

hecmələ işləyir, fermərlər barəmənən böyük gelir elde edirlər. Yəni, sənayenin və kənd təsərrüfatının inkişafı paralel şəkildə getməlidir, bir-birini tamamlamalıdır, bər-birinə dəstək vermelidir, o cümlədən qanunvericiliyində atılan addımlar neticəsində bəzən maqsədən çatışaq. Ələtə ki, bizim əsas məqsədəmiz qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək, idxləndən astılılığı aradan götürmək və qeyri-neft ixracını artırmaqdır və bəzən burada bəzən görürük. Siqaret fabrikı tam güclü ilə işləyəndən sonra burada ilde 11 milyard ədəd siqaret istehsal olunacaqdır. Bu gün verilen məlumatda görə, daxili tələbat 14 milyarddır. Əminəm ki, bu fabrik idaxı tam əvəzleyəcək. Çünki ixrac bize elave valyuta getirir, eləvə imkanlar yaradır. O cümlədən ferroointilər zavodunda istehsalı var və göstərəcək ixrac-

imkanları da geniş olacaq. Mən istərdim ki, daxili tələbat sıfır seviyəsində olsun, insanlar siqaret çəkməsinlər, bu pis verdişdən uzaq olsunlar. Əminəm ki, gərəkən tədbirlər, o cümlədən qanunvericiliyində atılan addımlar neticəsində bəzən maqsədən çatışaq. Ələtə ki, bizim əsas məqsədəmiz qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək, idxləndən astılılığı aradan götürmək və qeyri-neft ixracını artırmaqdır və bəzən burada bəzən görürük. Siqaret fabrikı tam güclü ilə işləyəndən sonra burada ilde 11 milyard ədəd siqaret istehsal olunacaqdır. Bu gün verilen məlumatda görə, daxili tələbat 14 milyarddır. Əminəm ki, bu fabrik idaxı tam əvəzleyəcək. Çünki ixrac bize elave valyuta getirir, eləvə imkanlar yaradır. O cümlədən ferroointilər zavodunda istehsalı var və göstərəcək ixrac-

imkanları da geniş olacaq. Mən istərdim ki, daxili tələbat sıfır seviyəsində olsun, insanlar siqaret çəkməsinlər, bu pis verdişdən uzaq olsunlar. Əminəm ki, gərəkən tədbirlər, o cümlədən qanunvericiliyində atılan addımlar neticəsində bəzən maqsədən çatışaq. Ələtə ki, bizim əsas məqsədəmiz qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək, idxləndən astılılığı aradan götürmək və qeyri-neft ixracını artırmaqdır və bəzən burada bəzən görürük. Siqaret fabrikı tam güclü ilə işləyəndən sonra burada ilde 11 milyard ədəd siqaret istehsal olunacaqdır. Bu gün verilen məlumatda görə, daxili tələbat 14 milyarddır. Əminəm ki, bu fabrik idaxı tam əvəzleyəcək. Çünki ixrac bize elave valyuta getirir, eləvə imkanlar yaradır. O cümlədən ferroointilər zavodunda istehsalı var və göstərəcək ixrac-

Azərbaycana sərmayə qoysunlar. Bu yaxınlarda Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında Azərbaycan deyə bilərəm ki, tarixi nailiyət eldə edib, dünya miqyasında biznes mühəhitinə görə 25-ci yerdə qərarlaşdır. Keçən il bizi 57-ci yerdə idik. Yəni, belə bir böyük irəliliyi elbəttə ki, aparanısların işlətlərinin məntiqi neticəsidir. "Doing Business" hər bir yerli və xarici investor üçün əsas amillərdən biridir ki, o ölkəyə pui qoysulsun, yoxsa yox. "Doing Business" hesabatı, bəzən gözlə müəssisələrin yaradılması, Azərbaycanda ümumi vəziyyət, sabitlik, inkişaf elbəttə ki, xarici və yeri investorları daha da stimullaşdırır. Təsadüfi deyil ki, son 15 il ərzində 250 milyard dollar sərmayə qoysudur.

Mən sizsi fabriklərin, vadoların açılışı münasibətlə bir daha təbrik etməyi istəyirəm. Şadam ki, bizi gözlənən parkı Sumqayıt şəhərində yaradırdı. Sumqayıt ələkəzinin, Cənubi Qafqazın ikinci sənayə şəhəridir. Sumqayıtin inkişafı üçün çox böyük işlər görülür, çox böyük layihələr icra edilir. Sosial layihələr, infrastruktur layihələri, qazlaşdırma demək olar ki, yüz faiz seviyyəsindədir, içmeli su 93 faiz seviyyəsindədir, yollar salınır, məktəblər tikilir, gözlə abadlıq işləri aparılır. Sumqayıt bulvarı yaradılıb, sakinlər üçün çox gözlənən istirahət zonasıdır, "ASAN xidmət" mərkəzi, Olimpiya Kompleksi, xəstəxana istifadəye verilib. Ələtə ki, Sumqayıt sənayə şəhərini kim uğurla inkişaf edəcək. Mən eminəm ki, bizi qarşında duran bütün vəzifələri bundan sonra da uğurla icra edəcəyik.

Bir daha siz təbrik edirəm, size uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

* * *

Sonda xatire şəkli çekdiyi.

* * *

Beləliklə, bütün bu layihələr bərənə səhəridir ki, Azərbaycan Prezidentinin müəyyənəşdirildiyi kurusa uyğun olaraq reallaşdırılan sənayeləşmə siyaseti uğurla davam edir. Qeyri-neft sektorunu inkişaf etmək qeyri-neft ixracının artırılması əsas məqsəddir. Bu ilin 10 ayında bəzim qeyri-neft ixracımız 12 faiz, ümumi ixracımız isə 37 faiz artıbdır. İxrac artırdıqda bizim iqtisadiyi təsdiq etdirmək, idxləndən astılılığı aradan götürmək və qeyri-neft ixracını artırmaqdır. Mən istərdim ki, daxili tələbat sıfır seviyəsində olsun, insanlar siqaret çəkməsinlər, bu pis verdişdən uzaq olsunlar. Əminəm ki, gərəkən tədbirlər, o cümlədən qanunvericiliyində atılan addımlar neticəsində bəzən maqsədən çatışaq. Ələtə ki, bizim əsas məqsədəmiz qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirmək, idxləndən astılılığı aradan götürmək və qeyri-neft ixracını artırmaqdır və bəzən burada bəzən görürük. Siqaret fabrikı tam güclü ilə işləyəndən sonra burada ilde 11 milyard ədəd siqaret istehsal olunacaqdır. Bu gün verilen məlumatda görə, daxili tələbat 14 milyarddır. Əminəm ki, bu fabrik idaxı tam əvəzleyəcək. Çünki ixrac bize elave valyuta getirir, eləvə imkanlar yaradır. O cümlədən ferroointilər zavodunda istehsalı var və göstərəcək ixrac-

Cənubi Qafqazın ikinci sənaye şəhəri olan Sumqayıt inkişafının yeni mərhələsini yaşayır

Lokomotiv və vaqon parkları yenilənir, müasir dəmir yol stansiyaları tikilir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev noyabrın 16-da Sumqayıta sofiri çərçivəsində Demir Yolu Vağzalı Kompleksinin açılışında da iştirak edib. AZERTAC xəbor verir ki, dövlət başçısı İlham Əliyev kompleksin rəmzi açılışını bildirən lenti kəndi.

"Azərbaycan Demir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Cavid Qurbanov Sumqayıt stansiyasının təkintisi, Bakı dairevi, Ləki-Qəbələ, Astara-Astara demir yolu xətlərinin cəkilişi ilə bağlı inkişafçı görərəmən və bundan sonra layihələrdə nəzərdə tutulan işlər barədə dövlət başçısına etrafı məlumat verdi. Prezident İlham Əliyevin 2018-ci il 22 yanvar tarixli Sərəncamına əsasən yenidən inşa olunan ümərtəbeli Sumqayıt Demir Yolu Vağzalı binasının ümumi sahəsi 5,5 min kvadratmetrdir. Binanın birinci mərtəbəsində gőzleme zali, bilet kassaları, məlumat bürosu, polis məntəqəsi, server otağı, eşyaların saxlanması, kamerası yerləşir. Yaxın günlərdə burada ticaret mərkəzinin istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Müasir dizaynlı tərtib olunmuş istirahət gusələri sərnişinlərin rahatlığını təmin etmək məqsədi daşıyır. İkinci mərtəbədə ofis və məşinistlər üçün istirahət otaqları, mətbəx yerləşir. Binada müasir tehlükəsizlik kameraları, yanğınsöndürme və havalandırma sistemi quraşdırılır. Vağzalın zirzəmi hissəsində avtomobil dəyanacağı yaradılıb. Əlavə olaraq stansiyada turniket binası, ikimərtəbeli rele və işarəverme qurğuları binası, hündür və alçaq platformalar, elektrik yarımtəstisi, su nasosxanası, qazxanxa və yol sahəsinin məntəqə binası fealiyyət göstərəcək.

Bildirildi ki, stansiyada, ümumilikdə, 7 yol yenidən qurulub və çəkilmış ümumi demir yollarının uzunluğu 5 min 20 poqonmetrdir. Kompleksdə 12 yoldəyişen quraşdırılıb, uzunluğu 43 metr olan yeraltı piyada keçidi və platformaya yekrəlti çıxış keçidi inşa edilib. Bütün stansiya boyunca rabitə və işarəverme işləri təmamilə yenilenib, elektrik direkləri, rügəlləri və kontakt şəbəkəsi yenidən quraşdırılıb. Vağzal kompleksinin stratiqrafiyası yüksək və abadlıq işləri görüb. Ərazi boyunca müasir işıqlandırma sistemini quraşdırılıb.

Vağzalın böyük seviyyədə yenidən qurulması, ümumilikdə, ölkəmizdə həyata keçirilən sosial-iqtisadi layihələrin uğurla davam etməsinə dənə bir nümunəsi olmaqla, ölenin polad magistrallarının inkişafına göstərilən dövlət qayğısının davamlı xarakteri aldığını nümayiş etdirdi.

Son illerde lokomotiv və vaqon parklarının yenilənməsi və digər sahələrin müasir tələblər seviyyəsinə çatdırılması istiqamətində görünen tədbirlər nəticəsində İşvəçərinin "Stadler Rail Group" şirkətindən "KISS" markalı ikimərtəbeli elektrik qatarları alınaraq ölkəməsi təqribilər. Həmin qatarlar 2015-ci il sentyabrın 12-də Bakı-Sumqayıt marşrutu

ile hərəkətə buraxılıb və qatarın yolasalma mərasimində Prezident İlham Əliyev iştirak edib.

"Stadler Rail Group" şirkətindən alınan bu elektrik qatarları sərnişinlərin rahat, sürətli və tehlükəsiz daşınması üçündür. Dörd vaqondan ibarət olan ikisistemli elektrik qatarlarının her birinin ümumi sərnişin tutumu 700 nefer, oturacaq yerlərin sayı isə 367dir. Qatar saatda 160 kilometr sürətə hərəkət edir.

Sumqayıtdan Bakıya və əks istiqamətə qatarların hərəkəti müxtəlif intervallarla həyata keçirilir. Sərnişinlərin sayından asılı olaraq, hərəkət qrafikinə əlavələr edilə bilər. Bildirildi ki, Bakı-

Sumqayıt marşrutu ilə sərnişinlərin yüksək sürətə və rahatlıqla daşınmasını təmin etmək məqsədi ilə geniş miqyaslı tiq-tiq-quraşdırma və təmir-bərpa işləri aparılıb. Səhə üzrə yeraltı piyada keçidi, hündür platformalar, müasir keçidi postları inşa edilib, demir yolları əsaslı temir olunub.

Prezident İlham Əliyev Bakı Demir Yolu Vağzalına gəldi.

Dövlət başçısı "Azərbaycan Demir Yolları" QSC tərəfindən 2016-ci ilden almış yeni sərnişin qatarları, lokomotivlər və müxtəlif demir yolu texnikaları alınaraq istismara verilib. "EVOLUTION" seriyalı təplovuz Qazaxistan istehsalıdır. Lokomotiv 2015-ci ilde istehsal olunub və saatda 120 kilometr sürətə hərəkət edir.

Sabit cərəyanla işleyən lokomotiv ise Gürcüstanın "Elektrovozquraşdırma" şirkətində istehsal olunub və sürəti saatda 100 kilometrdir.

Dövlət başçısına "Alstom Transport" ikisistemli sərnişin lokomotivi də təqdim olundu. Fransanın "Alstom Trans-

port" şirkəti tərəfindən istehsal edilən bu lokomotiv sabit, hemçinin deyişin cərəyanla işleyir və saatda 160 kilometr sürətə hərəkət edir. Bütövlükde, Avstriya, Rusiya, Çexiya və digər ölkələrdən alınan yeni lokomotiv və avadanlıqlar təmir-tikinti və istismar proseslərinin tamamilə avtomatlaşdırılmasına və mexanikləşdirilməsinə imkan yaratmışdır. Əl əməyini tədricən aradan qaldırıb. Yeni lokomotivlər həm də nəqliyyatın hərəkətinin dəyandırmadan köhnə reislərin yeniləri ilə evez olunması, spalların deyildirilmesi, yol yataqlarının yeniden qurulması, yaranan ətrafinın təmizlənməsi, elektrik xələrinin və direktorlərinin evezlənməsinə elverişli şərait yaradır.

Bildirildi ki, alınan yeni sərnişin qatarları, lokomotivlər və müxtəlif texnikalar həm də demir yollarında daşımaların təhlükəsizliyini gücləndirəcək, xüsusilə sərnişinlərə xidmətin keyfiyyətini daha da yüksəldəcək.

Yeni texnikalar demir yolu xətlərinin inşasının, təmiri və istismarının müasir standartlara cavdarlığını təmin edəcək. Bütün bunlar son illerde ölkəmizdə nəqliyyat infrastrukturunun davamlı inkişaf üzrə dövlət siyasetinin tərkib hissəsidir. Bu gün Azərbaycanda demir yolu standartlara uyğun qurulması, beynəlxalq standartlara uyğun qurulması Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi məqsədönlü iqtisadi inkişaf modelinin bəhrəsidir. Bu model bu gün Azərbaycana Qərbi Şərqi, Şimalı-Cənub arasında en mühüm nəqliyyat qoşágına çevirir.

Sonda xatirə şəkli çəkdi.

